

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN PALAUTE TAMPEREEN YLIOPISTOLLE SYKSYLLÄ 2011

1. YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFIILI JA PAINOALAT

Vuonna 2010 yliopisto laati muutosstrategian "Tehdään tulevaisuus: Tampereen yliopiston muutos 2010-2015", jolla yliopisto täsmensi strategista toimintalinjaansa ja profiiliaan. Yliopisto painottaa toiminnassaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta, jonka keskeiset keinot ovat yhteiskunnan ja terveyden monialainen tutkimus ja opetus.

Yliopisto on määritellyt painoalansa yleisellä tasolla. Yleisen tason määrittely ei mahdollista voimavarojen kohdentamista ja strategian toteutumisen arviointia.

Yliopiston strategian toteutumista tukevat yliopiston rakenneuudistukset kuten tiedekuntien ja laitosten toimintojen yhdistäminen laajempiin tieteenalakohtaisiin yksiköihin, tulosityksiköiden merkittävä vähentäminen sekä johtamisjärjestelmän vahvistaminen. Yliopisto on käynnistänyt strategiansa mukaiset tutkimuksen kehittämissuunnitelmat vuosiksi 2010-2012.

2. PERUSTEHTÄVÄT

2.1 KOULUTUS

Yliopisto on jäänyt ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteestaan selvästi. Huolestuttavaa on yliopiston strategisesti keskeisten ja suurten alojen heikko tutkintototeuma. OKM katsoo, että yliopiston toteuttamat kehittämistoimet luovat edellytyksiä alempien että ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteen saavuttamiseen.

Yliopisto on uudistanut tutkinto-ohjelmiaan siten, että ne muodostuvat laaja-alaisista kandidaattiopinnoista ja maisterivaiheen opintosuunnista. Vuonna 2012 järjestettävässä päävalinnassa hakukohteiden määrää on vähennetty puoleen. Tutkinto-ohjelmien sisältöjen suunnittelu osaamisperusteisiksi on parhaillaan käynnissä. Yliopiston käynnistämän suuren uudistuksen yhtenä tavoitteena on lisätä kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Yliopisto etsii strategisia kumppanuuksia ja on käynnistänyt kansainvälisten tutkinto-ohjelmien kehittämisen yliopiston vahvoille aloille. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kaukana tavoitteesta. Vaihto-opiskelijatavoitteissa edetty hyvin, mikä näkyy myös tutkintoon sisällytettyjen ulkomailla suoritettujen opintopisteiden määrässä.

OKM katsoo, että yliopistokeskusten aseman tarkempi määrittely ja aiemmin erillisenä laitoksena toimineen täydennyskoulutuksen sulauttaminen osittain yliopistopalveluihin, osittain tieteenalayksiköihin tukee myös elinikäisen oppimisen koulutustarjonnan sisällöllistä kehittämistä ja laatua.

2.2 TUTKIMUS

Yliopiston uudistetussa strategiassa tutkimuksen vahvoiksi aloiksi määritellään yhteiskunnan ja terveyden tutkimus. Yliopiston uusi rakenne mahdollistaa aiempaa tarkemmat strategiset tutkimusvalinnat. Yliopisto vahvisti tutkijakollegiumia ja käynnisti strategiansa mukaiset tutkimuksen kehittämissuunnitelmat. Strategiassa on asetettu konkreettisia tavoitteita yliopiston tutkimusprofiiliin vahvistamiselle.

Yliopiston yhteisen tutkijakoulun valmistelu on aloitettu tiedeneuvoston ohjaamana siten, että tohtoriopiskelijat voivat aloittaa siinä vuonna 2012.

Tohtorintutkintotavoite saavutettiin käytännössä lähes kaikilla koulutusaloilla. Yliopiston kansainvälisten julkaisujen määrä on noussut nopeasti 2000-luvun (2002-2008) puolesta välissä; erityisen nopeasti on noussut kansainvälisen yhteisjulkaisemisen määrä. Yliopisto on mahdollisuuksiinsa nähden melko heikosti edustettuna maailman julkaisujen siinä kymmenesosassa, johon viitataan eniten. Kansainvälisen kärkitason saavuttaminen edellyttää vielä kehittämistoimia.

OKM katsoo, että yliopiston kansainvälistymisen vahvistumista tukevat nuorten post-doc tutkijoiden liikkuvuusstipendit, University of Tampere Guest Professor -ohjelma ja kaikkiin tutkintoihin sisällytettävä kansainvälistymisjakso. Yliopiston osallistuminen EU:n 7. puiteohjelmaan tulisi olla vahvempaa. Keskittyminen strategisesti merkittäviin laajoihin hankkeisiin on myönteistä. Yliopisto osallistuu useisiin pitkäkestoisiin tutkimusohjelmiin ja verkostohankkeisiin eri tutkimuslaitosten kanssa. OKM pitää myönteisenä, että yliopisto on mukana eurooppalaisissa tutkimusinfrastruktuurihankkeissa ja on hyödyntänyt Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuurihankkeista.

3. JOHTAMINEN, TALOUS JA RAKENTEELLINEN KEHITTÄMINEN

Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston yhteistyön tiivistäminen on käynnistynyt. OKM katsoo, että yliopistojen edelleen syvenevä yhteistyö vahvistaisi laatua ja vaikuttavuutta sekä toisi kilpailuetua ja kansainvälistä näkyvyyttä molemmille yliopistoille

Yliopisto on päättänyt kasvatustieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen vahvistamiseksi siirtää tähän liittyvät toiminnot pääkampukselle syksystä 2012 lähtien. Yliopiston tulee huolehtia siitä, että kasvatustieteen ja opettajankoulutuksen Tampereelle siirrettävät toiminnot saadaan täysimääräisesti integroitua yliopiston muuhun toimintaan.

Yliopiston henkilöstöohjelma ja koko henkilöstöä koskevaa tulospalkkiojärjestelmä on valmisteilla.

Yliopiston talous on vakaa. Yliopiston tekemät rakenteelliset uudistukset ja kehittämistyö luovat edellytyksiä yliopiston rahoitusaseman edelleen vahvistamiselle.

4. RAPORTOINTIA EDELLYTTÄVÄT JATKOTOIMET

Yliopisto on raportoinut kauden 2010-2012 sopimuksessa määriteltyjen keskeisten kehittämistoimenpiteiden etenemisestä. Ministeriö on ottanut tämän huomioon kohtien 1-3 kannanotoissaan.

Yliopistoa pyydetään raportoimaan 17.2.2012 mennessä Biokeskus Suomen toimintaan osoitetun strategiarahoituksen yliopistokohtaisesta käytöstä sekä yliopiston oman biokeskuksen rahoituksesta.

LIITTEET

- Opetus- ja kulttuuriministeriön palaute yliopistoille ja ohjeet koskien vuonna 2012 käytäviä ministeriön ja yliopistojen välisiä sopimuskauden 2013-2016 neuvotteluja
- Kauden 2010-2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

Tampereen yliopiston määrälliset tavoitteet kaudelle 2010-2012

	Toteuma		Keskiarvo 08-10	OPM/sov. tavoite 10-12	Tavoitteen tot.- % 2010		Tot. muutos-% 2009-2010		
	2008	2009			YO	Valtak.	YO	Valtak.	
	2010								
Ylemmät korkeakoulututkinnot									
Humanistinen koulutus	429	138	171	246	215	80 %	85 %	24 %	21 %
Teatteri- ja tanssialan koulutus	2	12	0	5	5	0 %	97 %	-100 %	7 %
Kasvatustieteellinen koulutus	211	93	100	135	140	71 %	73 %	8 %	27 %
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	636	238	277	384	335	83 %	78 %	16 %	13 %
Psykologian koulutus	32	20	31	28	25	124 %	86 %	55 %	47 %
Terveystieteiden koulutus	113	41	42	65	50	84 %	79 %	2 %	1 %
Kauppätieteellinen koulutus	292	76	76	148	130	58 %	78 %	0 %	35 %
Luonnontieteellinen koulutus	177	81	120	126	120	100 %	68 %	48 %	34 %
Lääketieteellinen koulutus	101	85	116	101	100	116 %	109 %	36 %	13 %
Yhteensä	1 993	784	933	1 237	1 120	83 %	97 %	19 %	37 %
Tohtorin tutkinnot									
Humanistinen koulutus	7	11	11	10	12	92 %	89 %	0 %	-7 %
Teatteri- ja tanssialan koulutus	0	0	0	0	1	0	25 %	-	-50 %
Kasvatustieteellinen koulutus	13	11	13	12	11	118 %	95 %	18 %	-4 %
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	31	25	33	30	29	114 %	95 %	32 %	-2 %
Psykologian koulutus	0	1	2	1	2	100 %	104 %	1	0 %
Terveystieteiden koulutus	20	19	12	17	11	109 %	113 %	-37 %	-20 %
Kauppätieteellinen koulutus	4	7	4	5	5	80 %	80 %	-43 %	-23 %
Luonnontieteellinen koulutus	16	14	17	16	15	113 %	87 %	21 %	-8 %
Lääketieteellinen koulutus	30	39	29	33	29	100 %	101 %	-26 %	-15 %
Yhteensä	121	127	121	123	115	105 %	93 %	-5 %	-8 %
Alemmat korkeakoulututkinnot	1201	760	954	972	1 100	87 %	89 %	26 %	14 %
Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä	476	512	491	493	700	70 %	87 %	-4 %	12 %
Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3 kk)	811	932	882	875	850	104 %	93 %	-5 %	1 %
Harjoittelukoulujen oppilasmäärä	893	903	908	901	900	101 %	100 %	1 %	1 %
Harjoittelukoulujen ohjatun opetusharjoittelun määrä	3 925	4 353	3 878	4 052	3 800	102 %	88 %	-11 %	1 %
Yliopistojen perusrahoituksen laskennassa käytettyjä tietoja									
Alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavissa opinnoissa vieraskielisessä opetuksessa suoritettujen opintopisteiden lukumäärä	19 774	19 132	19 345					1 %	-4 %
Alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden tutkintoon sisällytettyjen ulkomailla suoritettujen opintopisteiden lukumäärä	2 940	6 084	7 364					21 %	26 %
Avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettujen opintopisteiden määrä	33 863	27 041	28 637					6 %	2 %
Erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden määrä	12 190	10 395	10 454					1 %	43 %

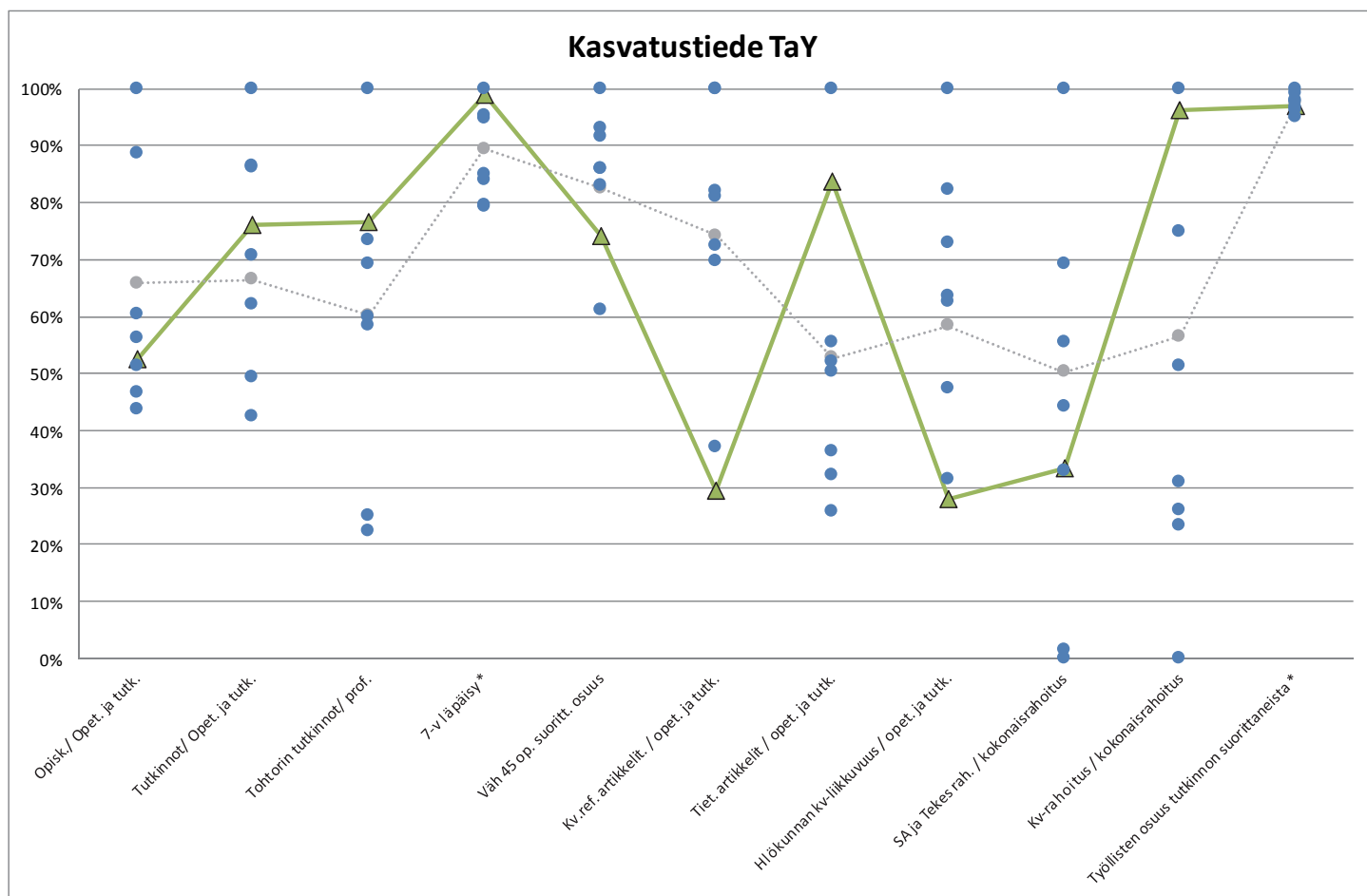
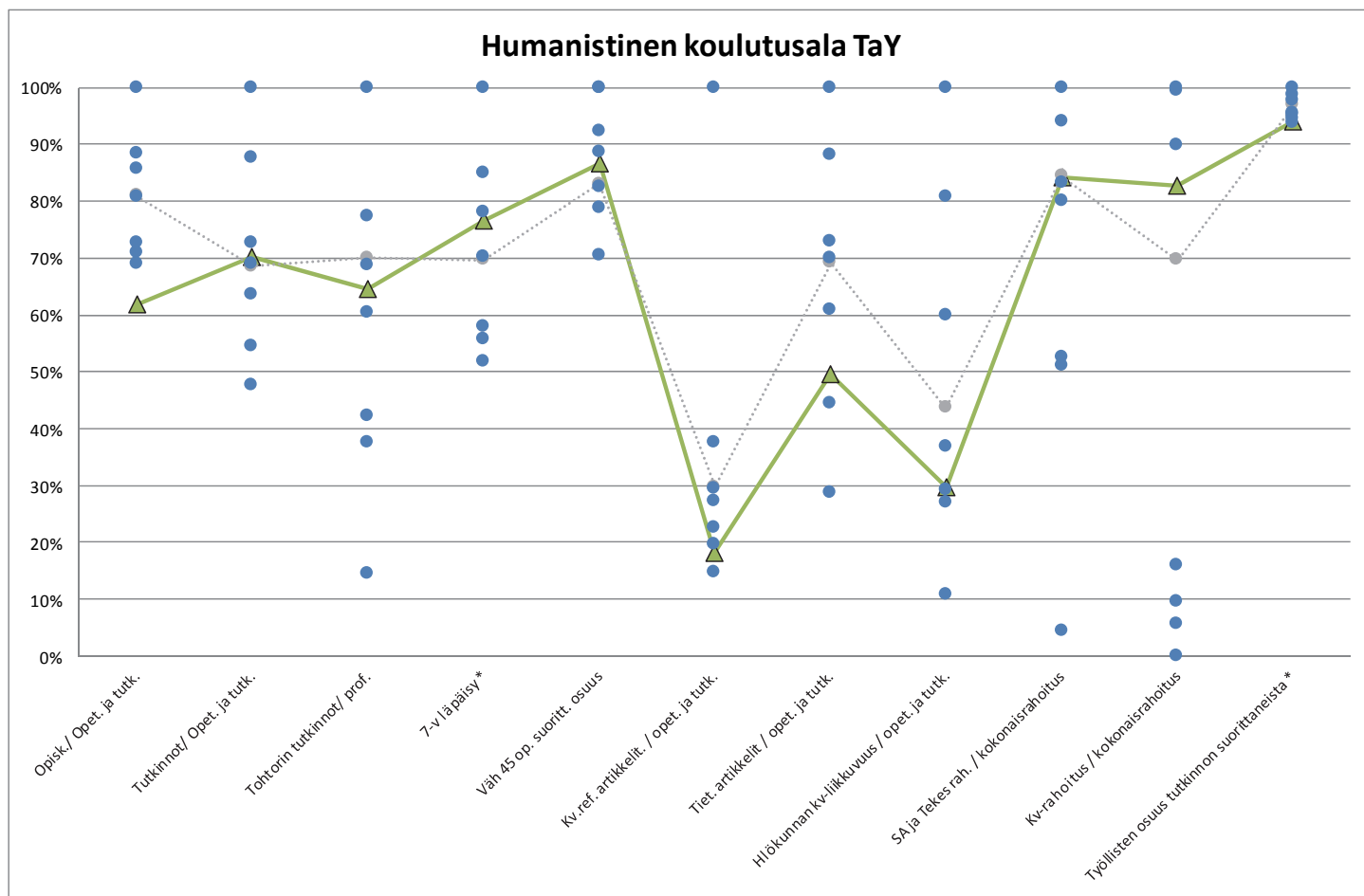
Tampereen yliopiston tunnuslukutavoitteet vuodelle 2012

	Toteutuma			Keskiarvo 08-10	OPM/sov. tavoite 2012	Tavoitteen tot.- % 2010		2010 toteuman suhde 08-10 keskiarvoon	
	2008	2009	2010			YO	Valtak.	YO	Valtak.
	Opiskelijat (FTE)/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	10,41	10,32			10,44	10,39	9,00	86 %
Ylemmät korkeakoulututkinnot/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	2,11	0,81	0,97	1,29	1,15	84 %	83 %	75 %	82 %
Tohtoritutkinnot/ professorit	0,72	0,73	0,58	0,67	0,70	82 %	78 %	86 %	88 %
Kv-refereejulkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,80	0,82	0,77	0,80	1,20	65 %	77 %	97 %	92 %
Tieteelliset julkaisut (pl. kv-refereejulkaisut)/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,92	0,95	1,14	1,00	1,35	84 %	83 %	114 %	102 %
Opettajien ja tutkijoiden kv-liikkuvuus (väh. 1 vko) / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,14	0,15	0,32	0,20	0,30	107 %	125 %	157 %	139 %
Perustutkinnon aloittaneista tutkinnon suorittaneiden osuus 7 vuoden kuluttua aloittamisesta (%)*	53,7	61,4	58,5	58,0	66,0	89 %	78 %	101 %	98 %
Vähintään 45 opintopistettä suorittaneiden osuus perustutkintoa suorittavista (%)	39,7	36,9	37,0	37,8	45,0	82 %	82 %	98 %	100 %
Tutkinnon suorittaneiden osuus tutkinnon suorittaneiden ja keskeyttäneiden yhteismäärästä (%)*	70,8	81,0	46,7	70,8	68,0	69 %	64 %	66 %	70 %
Kansallisen kilpailun tutkimusrahoituksen (SA, Tekes) osuus kokonaisrahoituksesta (%)	9,5	10,0	11,5	10,4	10,0	115 %	118 %	111 %	111 %
Kansainvälisen tutkimusrahoituksen (pl. yritys ja rakennerahastot) osuus kokonaisrahoituksesta (%)	1,9	2,8	2,2	2,3	3,5	63 %	63 %	69 %	96 %
Täydentävän rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta (%)	35,6	35,3	40,6	37,2	40,0	101 %	97 %	109 %	108 %
Työllisten osuus tutkinnon suorittaneista (%)*	94,6	94,8	94,2	94,5	96,0	98 %	98 %	100 %	99 %

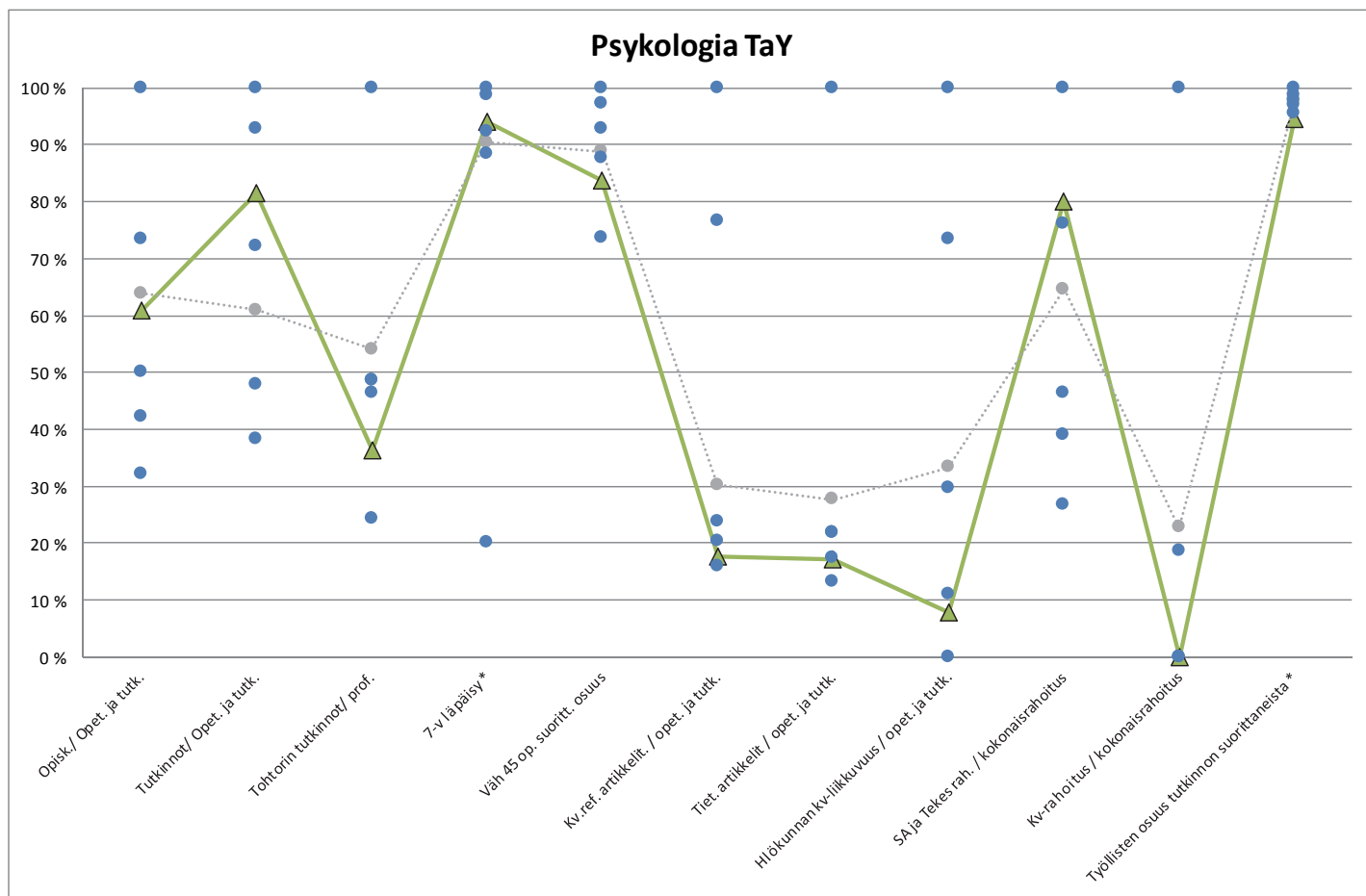
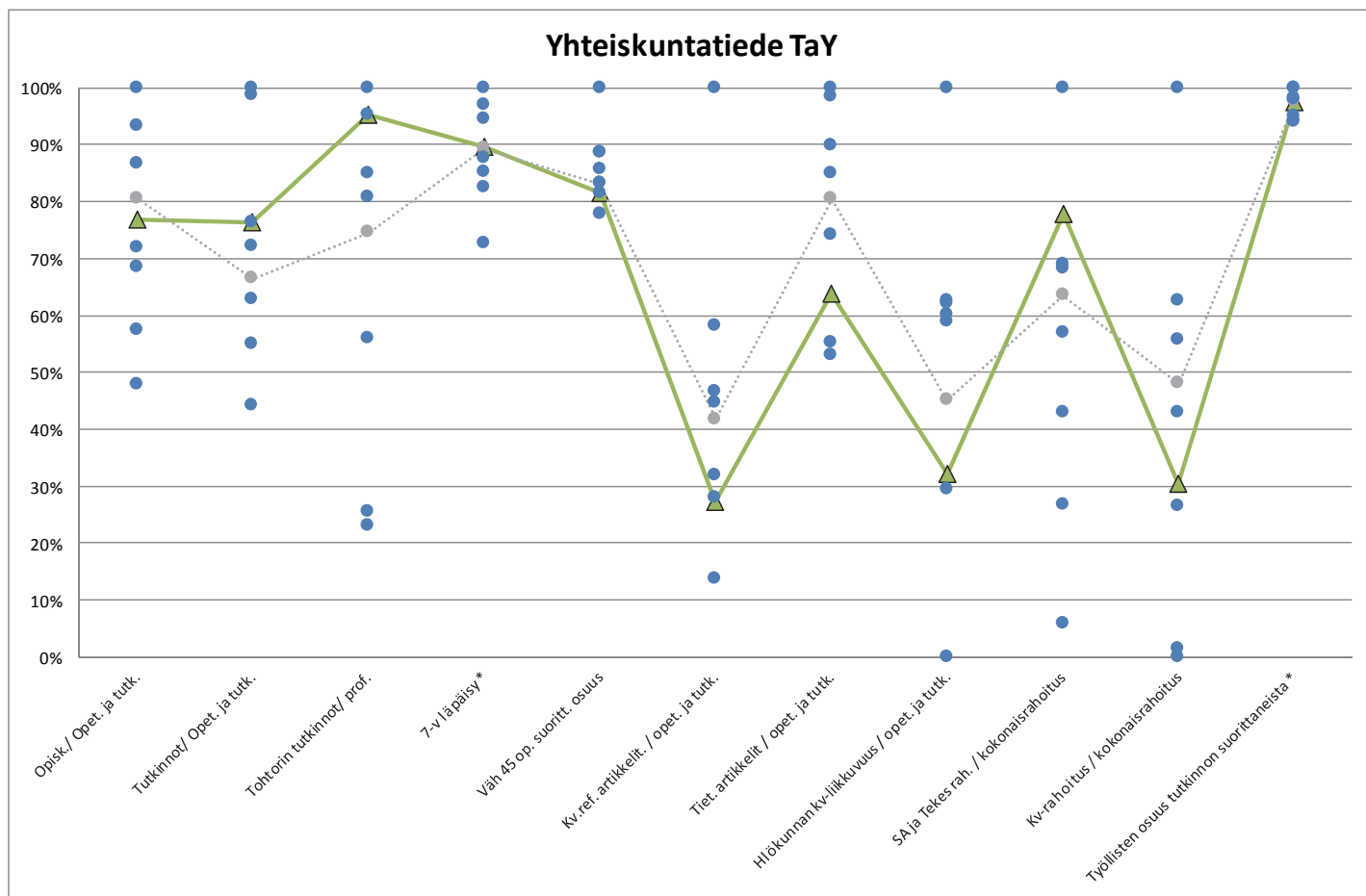
*Viimeisimmät toteutumatiiedot vuodelta 2009

Vuoden 2010 sopimusindikaattorien laskennassa opetus- ja tutkimushenkilökunnassa mukana myös sivutoimiset tuntiopettajat Opettajien ja tutkijoiden kv-liikkuvuuden raja 2 viikkoa vuosina 2008 ja 2009

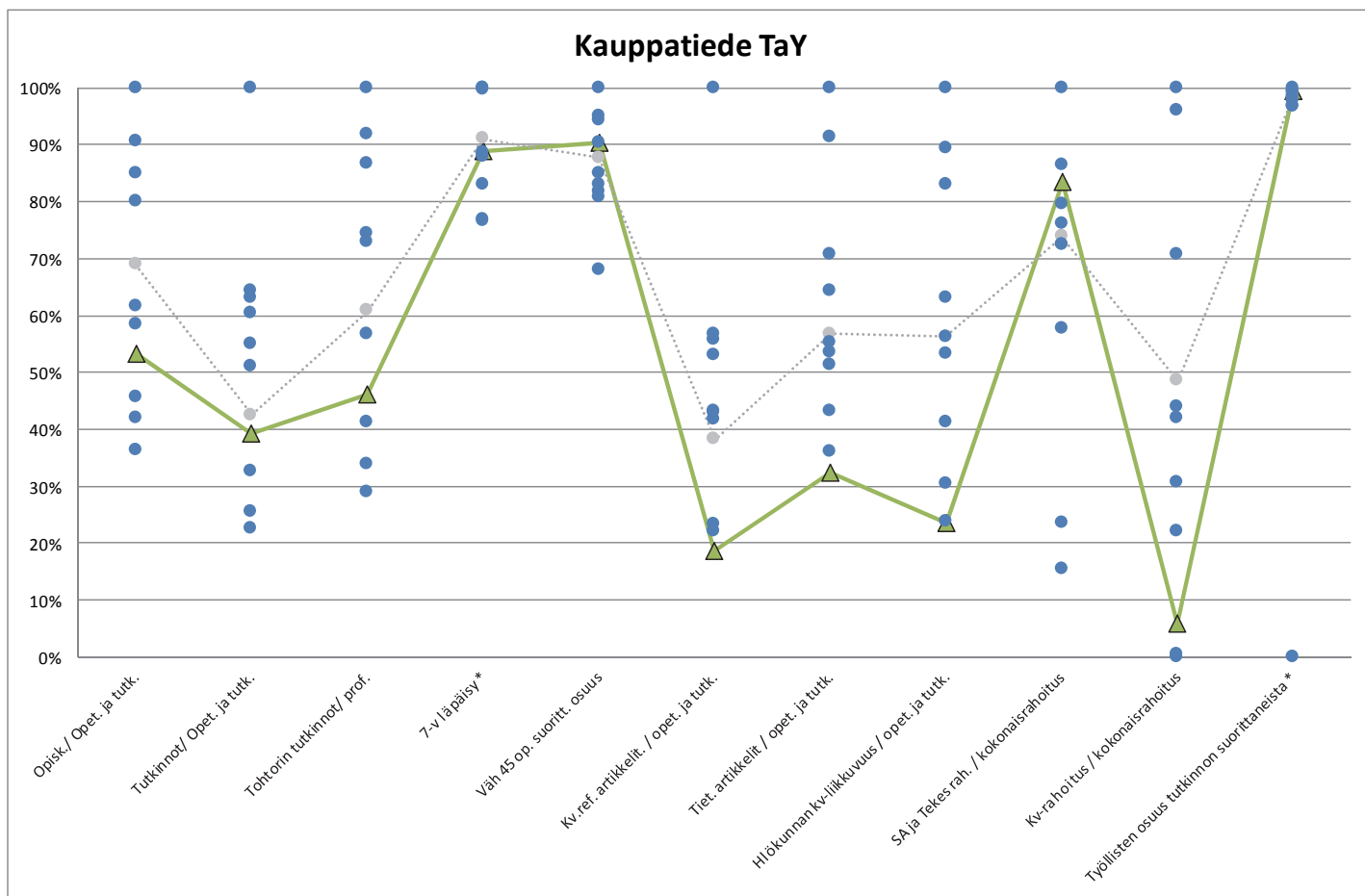
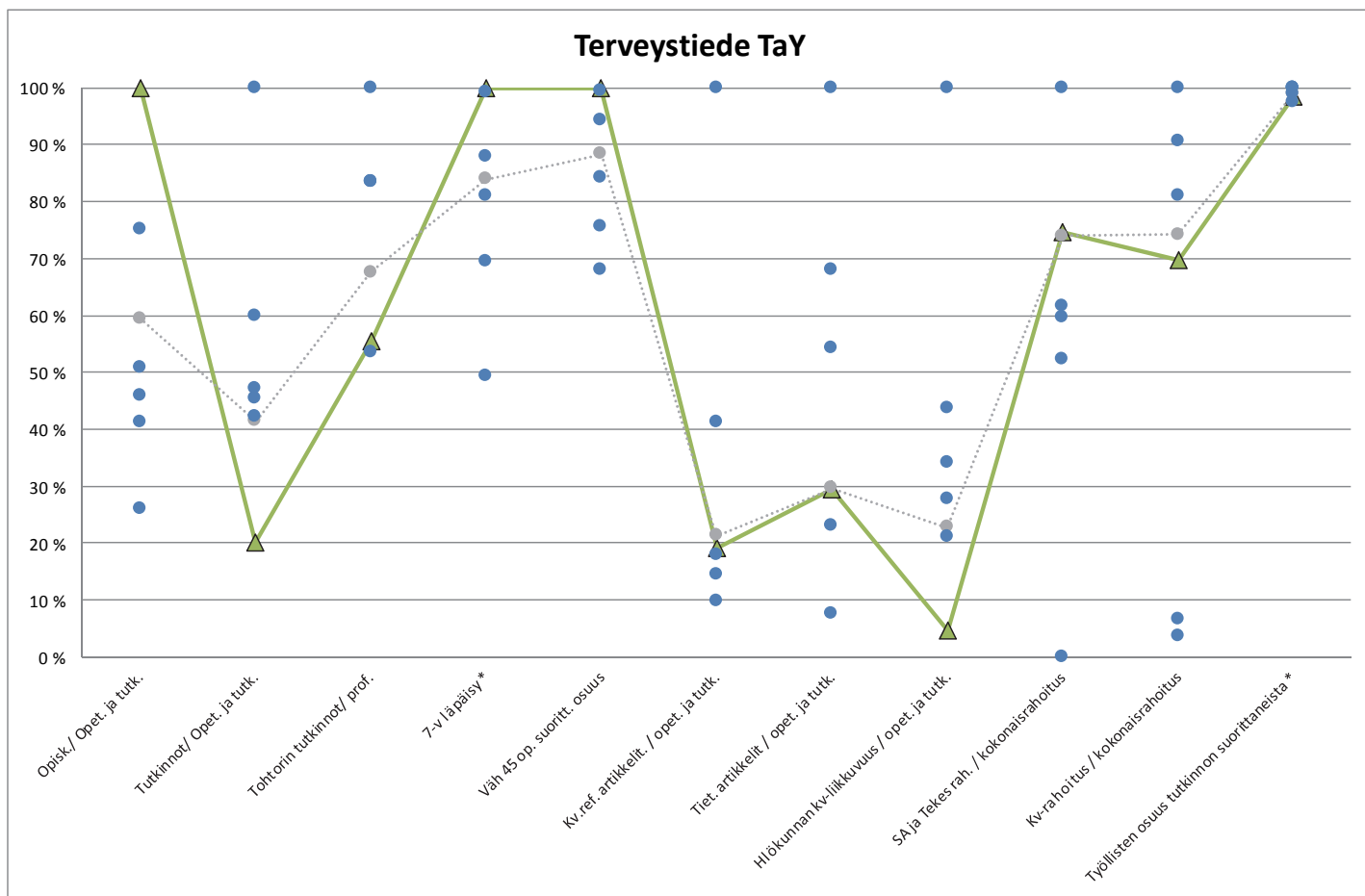
Liite 2: Kauden 2010–2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

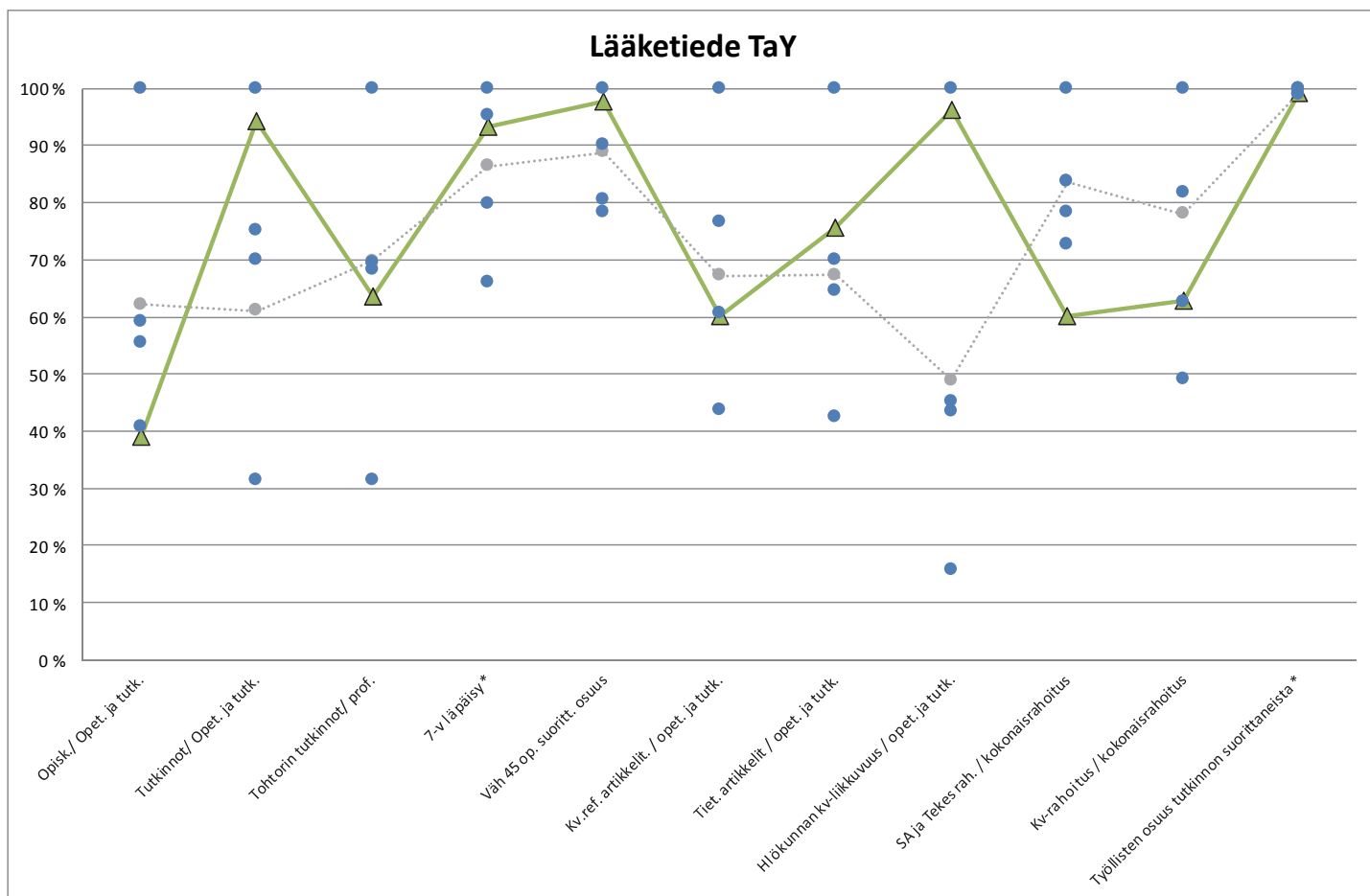
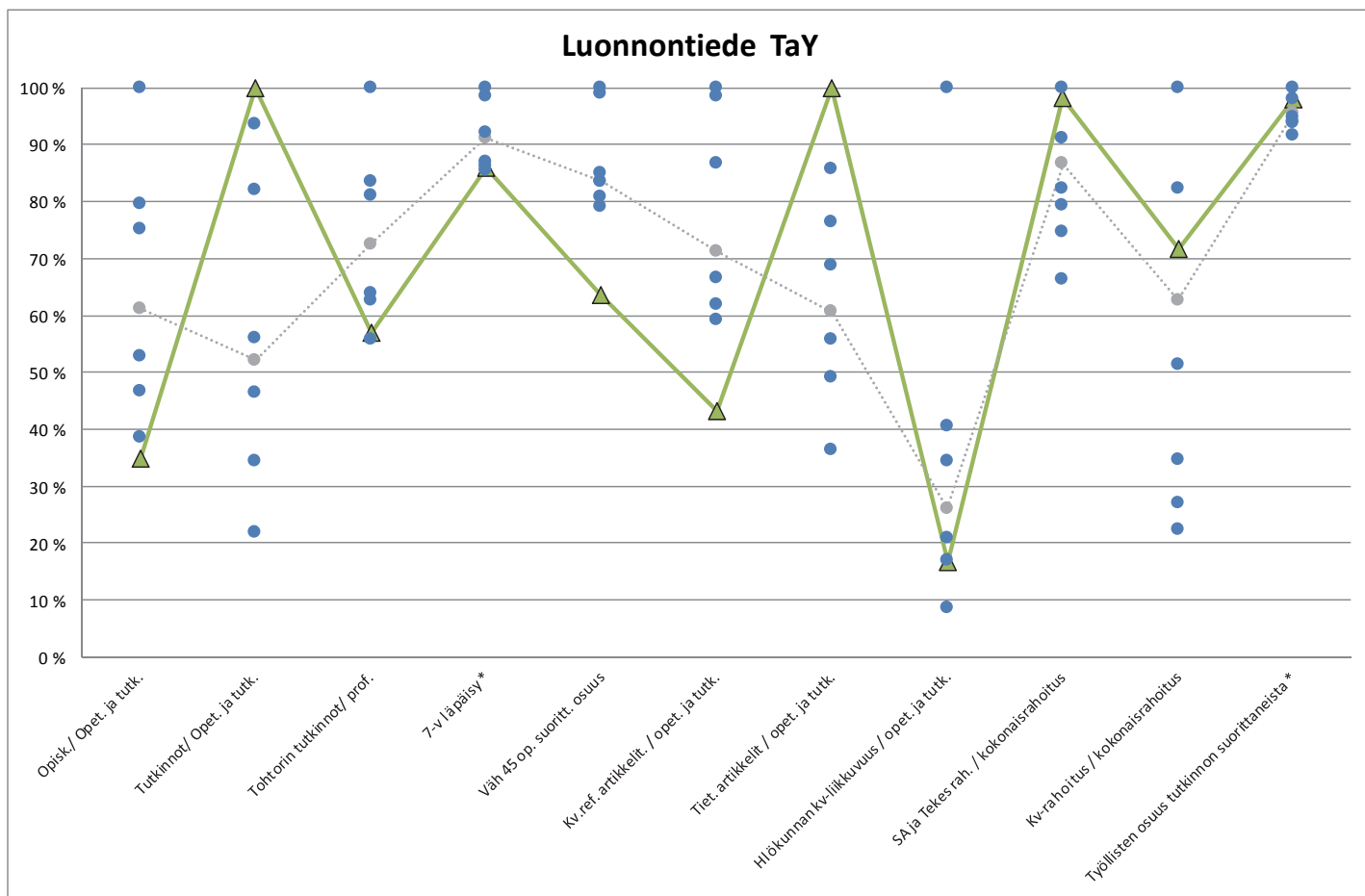
Liite 2: Kauden 2010–2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

Liite 2: Kauden 2010–2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

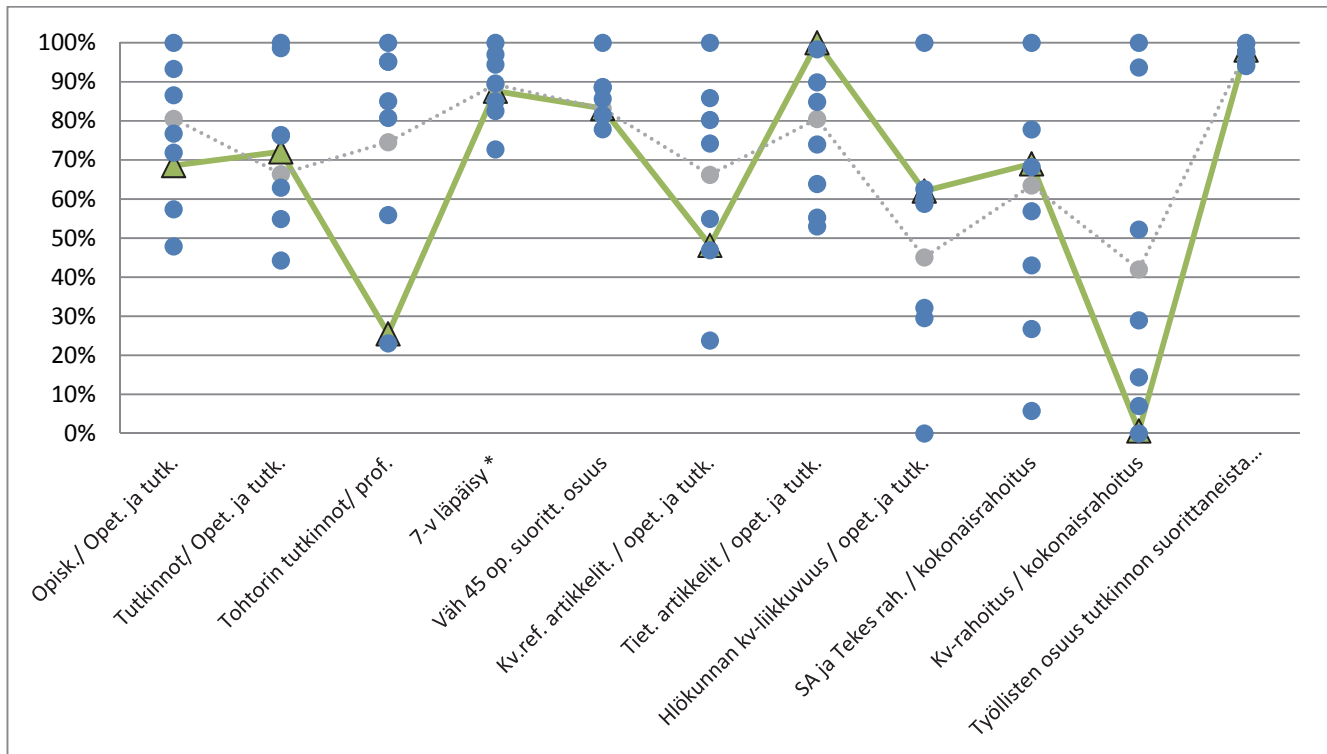

Liite 2: Kauden 2010–2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

Liite 2.Kauden 2010–2012 sopimustavoitteiden toteumaraportti ja korkeakoulun koulutusalojen asemoituminen valtakunnallisessa tarkastelussa

Palaute 2011 – lukuohje graafeille

Palaute sisältää koulutusalaakohtaiset kuvat yliopiston toiminnasta. Mitä monialaisempi yliopisto on kyseessä, sitä useampi kuva seuraa palautetekstiä. Mikäli jotain koulutusalaa on tarjolla kolmessa/alle kolmessa yliopistossa, koulutusalaakohtainen kuva puuttuu.

Esimerkkitapauksessa on nähtävillä yhteiskuntatieteiden tilanne yhdessä yliopistossa vuonna 2010, kuvattuna vihreällä viivalla ja vihrein kolmiosymbolein. Alalaidassa on luettavissa sopimusindikaattorit, (opisk. /opettajat ja tutkijat, 7-v läpäisy jne.) joiden toteutumia taulukossa kuvataan. Keskeyttämisindikaattoria ei kuvata graafina, sillä koulutusalaakohtaista tietoa ei ole. Indikaattorit on ryhmitelty teemoittain: koulutus, sen jälkeen tutkimus ja viimeksi yhteiskunnallinen toiminta. Tähdellä merkittyjen indikaattoreiden viimeisin toteumatieto on vuodelta 2009.

Siniset pallot kuvaavat muiden yliopistojen ao. koulutusalan tilannetta – tässä kuvassa on näkyvillä ainoastaan yhteiskuntatieteellistä koulutusta, jota verrataan vain yhteiskuntatieteellisen koulutukseen. Sinisiä palloja on yhtä monta kuin ao. koulutusalaa tarjoavia yliopistoja.

Skaalaus on toteutettu siten, että koulutusalan paras yliopisto (=sininen pallo) saa aina arvon 100 %. Kaikkia muita yliopistoja verrataan siten tähän 100 %-arvoon. Kuvassa näkyvillä olevat prosentit viittaavat yliopiston ko. sopimusindikaattorin arvoon suhteessa ko. indikaattorin parhaaseen arvoon, eivätkä indikaattorien reaalisiin arvoihin. Jos esim. indikaattorissa ”7-v läpäisy” kuvan yhteiskuntatieteiden indikaattorin arvo on 52 % ja ko. alan parhaan korkeakoulun arvo on 60%, lasketaan ko. korkeakoulun prosentti jakamalla ko. korkeakoulun arvo (52%) parhaan korkeakoulun arvolla (60 %). Lopputulokseksi tulee 88%

Kyseisen yliopiston tilanteen (vihreän viiva) lisäksi kuvassa näkyy harmaalla katkoviivalla alan keskiarvo.